

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

โครงสร้าง พฤติกรรม และผลการดำเนินงานของ
องค์กรการเงินชุมชนในภาคเหนือของประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน

นายสาคร ศรีสวัสดิ์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร. เสถียร ศรีบุญเรือง	ประธานกรรมการ
รศ.ดร. คณิต เศรษฐเสถียร	กรรมการ
รศ. พิกุล โค้วสุวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง โครงสร้าง พฤติกรรม และผลการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนในเขตภาคเหนือของประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาลักษณะ โครงสร้างขององค์กรการเงินชุมชนในภาคเหนือ ประการที่สอง เพื่อศึกษาบทบาท และพฤติกรรมขององค์กรการเงินชุมชนที่มีต่อท้องถิ่นและสมาชิก ประการที่สาม เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชน และประการสุดท้าย เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชน การศึกษานี้อาศัยข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาลักษณะการดำเนินงานและบทบาทต่อชุมชนขององค์กรการเงินชุมชน ขณะที่ข้อมูลทุติยภูมিরวบรวม จากแกนนำองค์กรการเงินชุมชน โดยใช้ข้อมูลสถิติ ณ ปี 2543 เพื่อนำมาศึกษาขนาด โครงสร้างขององค์กรการเงินชุมชน และประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตลอดจนผลการดำเนินงานด้านการเงิน โดยแบ่งองค์กรการเงินชุมชนในภาคเหนือเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเครดิตยูเนียน และกลุ่มออมทรัพย์

ผลการศึกษาโครงสร้างองค์กรการเงินด้านทุนดำเนินการ พบว่า กลุ่มสหกรณ์มีสัดส่วนของทุนดำเนินการและจำนวนสมาชิกขององค์กรการเงินชุมชนในภาคเหนืออัตราสูงถึงร้อยละ 97 เมื่อพิจารณาโครงสร้างองค์กรการเงินในภาพรวมพบว่า โครงสร้างองค์กรการเงินชุมชน

มีการกระจุกตัวสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.9792 ผลการศึกษาพฤติกรรมองค์กรการเงินชี้ให้เห็นว่าองค์กรการเงินส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกัน และเป็นไปในแนวเดียวกันคือ ต้องการช่วยเหลือและสนับสนุนทางด้านการเงินให้แก่สมาชิกภายในกลุ่มด้วยกันทั้งนี้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของคนในชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ อย่างไรก็ตามแต่ละกลุ่มนั้นต่างก็มีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของการดำเนินงานซึ่งทำให้ภาพขององค์กรการเงินชุมชนเป็นเหมือนสถาบันการเงินในชุมชนที่ให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนด้านการเงินของสมาชิก โดยให้สมาชิกกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสถาบันการเงินเอกชน จากการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรการเงินทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารและดำเนินงานมากที่สุด โดยมีผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่าและมีสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่า อย่างไรก็ตาม การกระจุกตัวของโครงสร้างองค์กรการเงินชุมชนนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจในแต่ละชุมชน บทบาทของแกนนำองค์กรการเงินชุมชน และกฎระเบียบภาครัฐ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า เนื่องจากโครงสร้างขององค์กรมีการกระจุกตัวสูงอันเป็นผลมาจากความแตกต่างในด้านทุนดำเนินงาน ดังนั้น ควรพยายามลดความเหลื่อมล้ำระหว่างองค์กรในแต่ละกลุ่มลงโดยการเปิดช่องทางให้องค์กรขนาดใหญ่สามารถให้ความช่วยเหลือองค์กรขนาดเล็กโดยอาศัยการให้กู้ยืมเพื่อให้องค์กรขนาดเล็กสามารถขยายธุรกรรมการให้บริการและนำเงินทุนไปให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้น แทนที่จะเน้นการสะสมทุนจากสมาชิกขององค์กรเองเป็นสำคัญและคาดว่ามาตรการดังกล่าวจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพการบริหารงานและสร้างประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน โดยส่วนรวมได้มากขึ้น

Independent Study Title	Structure, Conduct and Performance of Community Financial Organizations in Northern Thailand	
Author	Mr. Sakorn Srisawatt	
M. Econ.	Economics	
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Satiean Sriboonruang	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Kanit Sethasathien	Member
	Assoc. Prof. Pikul Kwosuwan	Member

ABSTRACT

This independent study entitled structure conduct and performance of Community Financial Organization in Northern Thailand had 4 main objectives. First, to study the characteristic and structure of community financial organization. Second, to determine the conduct of such financial organizations in order to assess their impacts on surrounding communities and membership. Third, to analyze the performance of community financial organization. Fourth, to study operational and administrative problems of such financial organization. Using the questionnaire collected primary data with the aims to investigate their characteristic, administration and roles within community. Meanwhile, secondary data involving with their structural, management ability and financial statements were collected from major community financial organizations in northern of Thailand. For the study purpose, therefore the community financial organizations were classified into 3 main groups, namely cooperative, credit union, and saving organization.

The study result of structure of community financial organizations indicated that about 97 percent of fund and members were accounted by cooperative. Moreover, their measured highly concentration structure was also indicated by the Gini-coefficient that equals to 0.9792.

The study results indicated that regular objective of the financial organizations was tried to bring about financial support for their members in order to release memberships' financial problems within such community. However, the types of financial administration will difference depend on their organization and characteristic of each group. The study also found that community financial organizations were also acting their role as a local financial institution by providing financial support for members at low interest rate compared with private financial institutions. The study results of performance of such financial organizations also indicated that cooperative had higher management and administrative efficiencies than the other financial groups such as credit union and saving organization. This circumstances lead to high rate of return and financial liquidity of such cooperative. However, concentration structure of such financial organizations must be changed within framework of each community, roles of such financial organization and government regulations. A highly concentration scenario of financial fund can be reduced by allowing more and stronger financial organization, with higher liquidity, can lend some money to other financial organizations that need more funding for their members. Such measures will bring about a new movement of financial scenario. That is the financial organizations that always focusing on only a fund collection will be changing to be as a better organization that try to support their community that bring more administrative efficiency and benefits to local people who live within such communities as a whole.